

SRPEN 2008

Průmysl a služby

Strana 1

Poštovní služby
Energetika**Právo a daň**

Strana 1

Životní prostředí

Strana 2

Soutěžní právo
Závazkové vztahy

Strana 3

Daň

POŠTOVNÍ SLUŽBY*Liberalizace poštovních služeb.*

Evropský parlament schválil otevření trhu poštovních služeb (Směrnice č. 2008/6 z 20. 2. 2008, Úř. věst. L 52). Výlučné právo národních pošt pro doručování poštovních zásilek do 50 gramů zanikne ve většině zemí Unie k 31. 12. 2010, ČR a další noví členové mohou využít odklad do roku 2013. Současně jim však může být odepřeno právo vstoupit na trhy již liberalizované. Směrnice zavádí tzv. požadavek poskytování univerzální služby, kdy poštovní služby musí být zajištěny ve shodném rozsahu i v řídké obydlených oblastech a jejich ceny se nesmí lišit od cen služeb poskytovaných ve městech. Financování univerzálních služeb bude možné rovněž prostřednictvím státních dotací.

ENERGETIKA*Částečný pokrok v liberalizaci trhu s plynem.*

Evropský parlament na svém červencovém zasedání přijal v prvním čtení balíček legislativních opatření pro oblast trhu s plynem, jehož cílem je uvolnění tohoto trhu, zvýšení jeho konkurenceschopnosti a zabezpečení práv spotřebitelů. Poslanci podpořili dvě varianty, mezi kterými by měly mít členské státy na výběr; půjde buď o plné vlastnické oddělení dodavatelů od plynárenských sítí, anebo tzv. model ITO – zachování vlastnictví sítí dodavatelům při současném zavedení „nezávislých provozovatelů přepravních soustav“. Druhá z variant je doplněna dalšími konkrétními zárukami a pojistkami; jde např. o vytvoření funkce „světeckého správce“ pro zajištění dohledu nad hodnotou majetku provozovatele přepravní soustavy. Nová Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů by měla nejpozději do pěti let od vstupu směrnice v platnost vyhodnotit, zda uvedená opatření skutečně zajistila nezávislost provozovatelů přenosových soustav.

Další součástí balíčku jsou opatření na ochranu spotřebitele, jako např. zajištění práva na bezplatné odstoupení od smlouvy s dodavatelem, přístup k „inteligentním měřičům“ nejpozději do deseti let od

vstupu směrnice v platnost a zřízení nezávislých orgánů – energetických ombudsmanů – pro šetření stížností. Významný je rovněž návrh konkrétních opatření k omezení „energetické chudoby“. Další osud balíčku však zřejmě ještě nebude jednoduchý. Vzhledem k tomu, že jde o přísnější úpravu, než pro jakou se vyslovily členské státy, bude znovu postoupena Radě. Nebude-li Rada s návrhem schváleným Parlamentem souhlasit, postoupí balíček do druhého čtení.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ*Trestněprávní ochrana životního prostředí.*

V květnu 2008 se završil dlouhotrvající proces přípravy a prosazení právní úpravy umožňující postihovat závažné delikty proti životnímu prostředí jako trestnou činnost. Evropský parlament schválil s drobnými úpravami návrh směrnice, podle které se za protiprávní jednání bude považovat porušení komunitárních předpisů popř. předpisů Euratom vyjmenovaných v přílohách, a dále vnitrostátních zákonů, správních předpisů či správních rozhodnutí, které předpisy uvedené v přílohách provádějí. Půjde např. o vypouštění, emise nebo uvolňování materiálů nebo ionizujícího záření do ovzduší, půdy nebo vody, pokud způsobují smrt nebo vážné poškození zdraví osob nebo životního prostředí, výrobu, skladování a přepravu jaderného materiálu, výrobu, uvádění na trh nebo používání látek poškozujících ozonovou vrstvu. Postih dopadá rovněž na nedovolené nakládání s chráněnými druhy živočichů či rostlin a poškozování přírodních stanovišť v chráněných oblastech. Členské státy jsou povinny do dvou let po vstupu směrnice v platnost přijmout potřebná opatření, aby bylo možno uplatňovat v těchto případech účinné, přiměřené a odrazující trestní sankce.

Nová rámcová úprava odpadů.

Evropský parlament schválil 17.6.2008 novou směrnici o odpadech, která nahradí dnes již celkově zastaralou normu z roku 1975. Modernizovaný přístup k řízení odpadového hospodářství by měl vést

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká Republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká Republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Brusel

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brusel, Belgie
tel.: +32 / 223 032 15, fax: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

především ke snížení produkce odpadů. Odrazem toho je pětistupňová hierarchie způsobů nakládání s odpady, stanovící pořadí preferencí od předcházení vzniku odpadů přes opětovné použití, recyklaci, další využití a až na posledním místě ekologicky šetrnou likvidaci. Směrnice stanoví nové cíle pro recyklaci odpadů do roku 2020, kdy mají členské státy dosáhnout např. u komunálního odpadu minimálně podílu ve výši 50 % a u stavebního a demoličního odpadu dokonce 70 %. Další povinností je vypracování národních prevenčních plánů. Směrnice zároveň vyjasňuje a definuje některé důležité pojmy včetně samotného pojmu odpad, který by měl být odlišován od tzv. vedlejších produktů. Z iniciativy České republiky je součástí schváleného znění rovněž omezení možnosti dovozu odpadu do zemí s nižšími náklady na jeho likvidaci.

SOUTĚŽNÍ PRÁVO

Možnost narovnání v případě kartelů.

Nařízením Komise č. 622/2008 z 30. 6. 2008, kterým se mění nařízení č. 773/2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 171), se zavádí postup pro narovnání, použitelný v případě, že strany jsou připraveny přiznat svou účast na kartelu a přijmout z toho plynoucí odpovědnost.

Takový postup se může ukázat praktickým v případě, kdy Komise má k dispozici důkazy v dané věci, a strany budou moci předvídat zamýšlené závěry Komise včetně výše možné pokuty. Komise sice jako vyšetřující orgán nevyjednávává o otázce porušení práva a odpovídající sankci za takové jednání, spolupráci na urychleném vyřízení případu však může odměnit snížením pokuty o 10 % (Oznámení Komise o postupu při narovnání s cílem přijmout rozhodnutí podle článků 7 a 23 nařízení Rady č. 1/2003 v případě kartelů z 2. 7. 2008, Úř. věst. C 167). Smyslem tohoto zjednodušeného řízení je totiž především rychlejší a účinnější řešení kartelových případů. Odměna může být udělena kumulativně s odměnou za shovívavost, jsou-li naplněny rovněž podmínky oznámení o shovívavosti (Úř. věstník C 298, 8. 12. 2006). Na

narovnání není nárok; výběr případů vhodných k prozkoumání zájmu stran o narovnání je v pravomoci Komise, stejně tak jako i ukončení jednání o narovnání kdykoliv během řízení, ať už zcela či jen s některou ze stran. Samozřejmě nemůže být stranám ani tento postup uložen, vždy musí předcházet písemná žádost ve formě návrhu na narovnání. I v tomto specifickém procesu, kde je předpokladem jasné a jednoznačné uznání odpovědnosti za protiprávní jednání, mají dotčené podniky právo na vyjádření svých stanovisek k pravdivosti a relevanci důkazů, námitek a dalších skutečností, které Komise předkládá. Stejně tak je i po uzavřeném narovnání zachováno právo odvolání k Soudu první instance.

ZÁVAZKOVÉ VZTAHY

Kolizní úprava smluvních závazkových vztahů v EU.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 593/2008 ze 17. 6. 2008 (Úř. věst. L 177) o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) navazuje na původní Úmluvu o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy z roku 1980, přijaté tedy ještě nikoliv jako nástroj Společenství. Nařízení provádí některé změny původní Úmluvy ve směru její modernizace a upřesnění.

Věcná působnost předpisu by měla být v souladu s Nařízením č. 44/2001 o příslušnosti, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Brusel I) a Nařízením č. 864/2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II). Dopadá tedy na smluvní závazkové vztahy podle občanského a obchodního práva s výjimkou otázek právní způsobilosti, osobního stavu, rodinných vztahů, směnek a šeků, obchodních společností apod. Nařízení vychází z principu volby práva. Článek 4 v odstavci 1 pak uvádí demonstrativní výčet smluvních typů, pro které se stanoví rozhodné právo. Nelze-li konkrétní smlouvu pod toto ustanovení podřadit, vychází se z práva strany, jejíž plnění je pro smlouvu charakteristické. Není-li ani takto možno rozhodné právo určit, uplatní se princip nejužšího spojení; smluvní vztah se

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká Republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká Republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Kancelář Brusel

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brusel, Belgique
tel.: +32 / 223 032 15, fax: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

bude řídit právem země, s níž je nejúžeji spojen. Nařízení obsahuje v článku 6 také specifickou úpravu pro spotřebitelské smlouvy.

DANĚ

Vrácení neprávem vybrané daně.

Rozhodnutí Evropského soudního dvora (ESD) C-309/06, Marks & Spencer plc z 10. 4. 2008

Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla podána v rámci sporu mezi Marks & Spencer plc (dále jen „Marks & Spencer“) a Commissioners of Customs & Excise (dále jen „Commissioners“) poté, co byla ze strany Commissioners zamítnuta žádost Marks & Spencer o vrácení neprávem vybrané daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Jde o výklad čl. 28 odst. 2 Šesté směrnice (Směrnice Rady č. 77/388/EHS o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daně z obratu).

ESD mimo jiné konstatoval: Pokud některá plnění, která měla být podle vnitrostátního zákona osvobozena od daně s vrácením daně odvedené na předchozím stupni, byla zdaněna základní sazbou, použijí se obecné zásady práva Společenství včetně zásady daňové neutrality takovým způsobem, že hospodářskému subjektu, který tato plnění uskutečnil, přiznávají právo na vrácení částek, které byly za tato plnění nesprávně požadovány.

I když se na věc v původním řízení v zásadě použijí zásady rovného zacházení a daňové neutrality, k jejich porušení nedojde pouze proto, že odmítnutí vrácení daně se zakládalo na bezdůvodném obohacení dotyčné osoby povinné k dani. Naproti tomu zásada daňové neutrality brání tomu, aby zákaz bezdůvodného obohacení byl namítán pouze vůči takovým osobám povinným k dani, jako jsou „payment traders“ (osoby povinné k dani, u nichž daň vybraná na výstupu v daném účetním období je vyšší než daň zaplacená na vstupu), a nikoli vůči takovým osobám povinným k dani, jako jsou „repayment traders“ (osoby povinné k dani, jejichž situace je opačná než situace prvně uvedených osob), pokud tyto osoby

povinné k dani uvádějí na trh srovnatelné výrobky. Vnitrostátnímu soudu přísluší ověřit, zda tomu tak v projednávané věci je. Krom toho obecná zásada rovného zacházení, jejíž porušení se může v daňové oblasti vyznačovat diskriminací postihující hospodářské subjekty, které nejsou nutně soutěžiteli, ale které se nacházejí ve srovnatelné situaci v jiných vztazích, brání diskriminaci mezi „payment traders“ a „repayment traders“, která není objektivně odůvodněná.

Tento judikát je nutné vykládat tak, že pokud plátce odvede více na dani než správně má, musí mu být umožněno opravit svůj odvod a nesprávně odvedená daň vrácena. V tomto smyslu český zákon o DPH v současnosti nespĺňuje naplnění podmínek daňové neutrality. Lze s povděkem konstatovat, že novela zákona o DPH, která byla schválena v červenci v Senátu a nyní čeká na podpis prezidenta a publikování ve Sbírce zákonů, odstraňuje absenci možnosti opravy nesprávně účtované vyšší sazby daně. Od 1. 1. 2009 bude podle českého zákona o DPH možno provést opravy chybně účtované vyšší daně tak, jak judikoval ESD.

Informace uvedené v European Union News nejsou právní radou nebo stanoviskem. Advokátní kancelář Kocián Šolc Balaščík nenes zodpovědnost za jakékoli aktivity či jednání vzniklé v důsledku informací v tomto vydání obsažených.

Kancelář Praha

Jungmannova 24, 110 00 Praha, Česká Republika
tel.: +420 / 224 103 316, fax: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbraha@ksb.cz

Kancelář Karlovy Vary

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Česká Republika
tel.: +420 / 353 225 996, fax: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbnv@ksb.cz

Kancelář Brusel

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brusel, Belgie
tel.: +32 / 223 032 15, fax: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz